

Tagung der Alpenkonferenz
Réunion de la Conférence alpine
Sessione della Conferenza delle Alpi
Zasedanje Alpske konference

XVII

TOP / POJ / ODG / TDR

A1

SL

OL: FR

06-10-2022

**AKTIVNOSTI STALNEGA ODBORA IN NJEGOVEGA
PREDSEDSTVA 2021-2022**

A Poročilo predsedstva Stalnega odbora

B Predlog sklepa

A Poročilo predsedstva Stalnega odbora

1. Prednostne teme švicarskega predsedstva

Tema švicarskega predsedstva Alpske konvencije je bilo podnebje. Podnebna kriza je izreden izziv za ves planet. Kljub temu se lahko v Alpah izvedejo številni koristni ukrepi, tako na področju zmanjšanja emisij kot tudi na področju prilagajanja podnebnim spremembam. Na tej podlagi si je švicarsko predsedstvo zadalo pet prednostnih tem, pri katerih lahko deluje kot stičišče med ključnimi deležniki in ciljno prispeva k rešitvam na področju varstva podnebja v Alpah. Poleg podnebja je želelo predsedstvo v številne projekte posebej vključiti tudi mlade.

Lokalne prireditve na temo podnebnih sprememb

Tako je pod švicarskim predsedstvom zaživela »Ura za podnebje«, v okviru katere tečejo pogovori o podnebnih vprašanjih, ki so tako bolj dostopna tudi za javnost. Ura za podnebje poteka vsako leto 5. junija na svetovni dan okolja. Tako leta 2021 kot tudi 2022 je v celotnem alpskem prostoru potekalo okoli 20 prireditev, ki so jih organizirali različni alpski deležniki. Leta 2021 je prireditev v ospredje postavila zlasti povezavo med podnebjem in biotsko raznovrstnostjo, leta 2022 pa se je posvetila povezavi med podnebjem in prehrano.

Kolesarski turizem

Kolesarski turizem je oblika turizma, ki omogoča spoznavanje pestrosti alpske krajine in je sočasno tudi podnebnju prijazna. Aktivnosti švicarskega predsedstva na tem področju so bile na eni strani usmerjene v povezovanje in izmenjavo preizkušenih praks med deležniki in na drugi strani v spodbujanje teh aktivnosti med mladimi. Aprila 2021 je potekala video konferenca na temo kolesarskega turizma, na kateri je sodelovalo več kot 300 udeležencev iz celotnega alpskega prostora in širše. Dve izvedbi projekta za okoljsko vzgojo »MoVe the Alps« sta več kot 100 otrokom in mladostnikom omogočili kolesarske ture ob več alpskih rekah. Pri tem so se lahko med drugim več naučili o alpskih ekosistemih. Nenazadnje sta bili na nekoliko širši ravni trajnostnega turizma organizirani dve novi izvedbi projekta »Youth Alpine Interrail« (Yoalin), v okviru katerih je skoraj 300 mladih ob podpori več pogodbenic (Nemčija, Avstrija, Lihtenštajn in Švica) ter Arge Alp prejelo znižane vozovnice za vlak za potovanje po Alpah.

Trajnostna gradnja in prenova

V okviru švicarskega predsedstva smo obeležili 10. obletnico obstoja mednarodne arhitekturne nagrade za trajnostno gradnjo in prenovo v Alpah »Constructive Alps«, ki jo podpirata Švica in Lihtenštajn. Knjiga z naslovom »Bauen in den Alpen« (*slov. Gradnja v Alpah*) ponuja vpogled v podnebnju prijazno gradnjo v Alpah v prvih desetih letih tega natečaja. Video konferenca, ki je potekala junija 2021, se je posvetila številnim vidikom trajnostne gradnje in

preнове. Leta 2022 je bil natečaj Constructive Alps objavljen že šestič. Žirija je prejela kar 237 projektov iz celotnega alpskega prostora, od katerih je nagrade prejelo enajst najboljših. Trenutno je na poti potujoča razstava z 31 nominiranimi projekti, izdelan je bil tudi podcast, ki je posvečen ljudem, ki stojijo za temi projekti.

Alpska mesta

V alpskem prostoru postaja urbanizacija vzdolž glavnih dolin in prometnih poti ter v gospodarsko močnih regijah vedno bolj očitna. Vedno močnejše se širi tudi urban način življenja. Zato je švicarsko predsedstvo v devetem Poročilu o stanju Alp (RSA 9) kot temo obravnavalo »alpska mesta« ter s tem zavestno v ospredje postavilo kontrast glede tradicionalnega dojemanja gora kot edinstvenega naravnega prostora. Poročilo podaja tako znanstveno analizo pomena in vloge alpskih mest kot tudi scenarije za prihodnji razvoj. Vzporedno je Švica v okviru Teritorialne agende 2030 (EU) in v sodelovanju z društvom Alpsko mesto leta izvedla pilotno akcijo »Climate Action in Alpine Towns«, v okviru katere se je osem alpskih mest ob sodelovanju prebivalstva ukvarjalo s prilagajanjem podnebnim spremembam in varstvom podnebja.

Politika preusmeritve tovornega prometa s ceste na železnico

V letih 2021 in 2022 je Švica predsedovala tako Alpski konvenciji kot nadaljevanju Züriškega procesa, kar je bila priložnost za boljše usklajevanje med alpskimi državami na področju trajnostne mobilnosti, spremenjenega načina prevoza in tranzitnega prometa. V času dvojnega predsedovanja Švice so se 14. januarja 2022 na video konferenci srečali ministri in ministrice alpskih držav ter komisarji in komisarke EU za okolje in promet, kjer so skupaj razpravljali o kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih ciljih ter možnostih izvedbe konkretnih ukrepov. Na tej podlagi je bil pripravljen akcijski načrt. Na naslednjem srečanju ministrov in ministric ter komisarjev in komisark EU za okolje in promet, ki bo potekalo isti dan kot Alpska konferenca, naj bi potrdili omenjeni akcijski načrt, s čimer bo med alpskimi državami zaživelo zavezništvo Simplon (Simplon Alliance).

2. Večletni program dela 2023-2030

Poleg tematskih aktivnosti in projektov je švicarsko predsedstvo vodilo tudi aktivnosti in delo za pripravo novega Večletnega programa dela za obdobje 2023 do 2030. Pri tem procesu so sodelovale pogodbenice, opazovalke in tematska delovna telesa. Pomemben cilj je namreč bil participativen pristop. To se je odražalo v obliki posvetovalnih pogovorov za pripravo osnutka Večletnega programa dela 2023-2030, ki so septembra 2021 potekali v šestih alpskih državah. Za prihodnost so bila opredeljena tri tematska prednostna področja: podnebne spremembe,

biotska raznovrstnost in kakovost življenja. Poseben pomen je bil posvečen tudi vzajemnemu delovanju teh treh tematskih področij in komunikaciji aktivnosti Alpske konvencije.

3. Seje Stalnega odbora

Stalni odbor se je v času švicarskega predsedstva srečal na petih sejah, s ciljem izvajanja sklepov XVI. Alpske konference na eni strani ter priprave sklepov za XVII. Alpsko konferenco na drugi strani. Stalni odbor je med drugim obravnaval Večletni program dela 2023-2030, deveto Poročilo o stanju Alp, zavezništvo Simplon, vključevanje Alpske konvencije v aktivnosti Makroregionalne strategije za alpsko regijo (EUSALP) in rezultate dialoga z opazovalkami. Potekala je tudi izmenjava izkušenj na temo okoljske vzgoje, alpske biotske raznovrstnosti in varstva podnebja. Vodje delegacij so se sestali na šestih spletnih sejah.

4. Dialog s tematskimi delovnimi telesi

Švicarsko predsedstvo je dvakrat, junija 2021 in januarja 2022, izvedlo izmenjavo informacij s predsedujočimi osebami tematskih delovnih teles. Na spletnih razpravah s številnimi sodelujočimi so obravnavali zlasti izvajanje njihovih mandatov.

5. Sodelovanje z opazovalkami in alpskimi omrežji

Švicarsko predsedstvo je v začetku leta 2021 podalo pobudo in organiziralo celo vrsto spletnih srečanj z opazovalkami, da bi tako izvedli posnetek stanja glede medsebojnih pričakovanj in obravnavali celo vrsto vprašanj in želja opazovalk. Rezultati tega dialoga so bili nato predstavljeni Stalnemu odboru, kjer so o njih tudi razpravljali. Več opazovalk je dodatno zunaj tega okvira na različne načine sodelovalo pri različnih projektih švicarskega predsedstva, kot denimo Yoalin, Ura za podnebje, Climate Action in Alpine Towns ali Constructive Alps.

B Predlog sklepa

Alpska konferenca se seznani s poročilom predsedstva in se zahvaljuje predsedujoči Stalnega odbora in njeni ekipi za opravljeno delo.